

รายการ ร้อยเรื่องเมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา & คณะอนุกรรมการฝ่ายข้อมูล

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2244 1318-21

เรื่อง ท้องสมุดกับการก้าวสู่ AEC
ออกอากาศ เดือนมิถุนายน 2559
ผู้เรียบเรียง นางสาวธนพร อินพุ่ม บรรณารักษ์ชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
สำนักวิชาการ

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ AEC หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเต็มตัว เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ตามข้อตกลง ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับคำว่า “AEC : ASEAN Economic Community ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” กันมากขึ้น โดยมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจอันเกี่ยวข้องกับ AEC หวังสมุดอันเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ ช่วยเสริมสร้างภูมิปัญญาให้กับเด็ก เยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปอันเป็นกำลังสำคัญหลักของประเทศ ก็ย่อมหนีไม่พ้นบทบาทความเกี่ยวข้องกับอาเซียน โดยแต่ละห้องสมุดควรปรับบทบาทและมีกิจกรรมตามความเหมาะสมของแต่ละห้องสมุด ได้แก่

- การรับมือ AEC ของห้องสมุดเริ่มต้นจากการเป็นผู้ให้บริการข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแก่คนไทย โดยการจัดมุมอาเซียน การจัดเว็บไซต์ศูนย์รวมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันที

- การสร้างช่องทางบริการความรู้เพิ่มเติม อันจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้ใช้บริการห้องสมุดที่สนใจเรื่องเกี่ยวกับอาเซียน โดยการพัฒนาระบบ eLearning สำหรับการเรียนรู้ภาษาประจำชาติของประเทศในกลุ่มอาเซียน การเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม วิถีความเป็นอยู่

- การปรับปรุงบทบาทห้องสมุดให้เป็นผู้ผลิตและบริการดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) การผลิตสาระความรู้ที่เกิดจากบุคลากรในองค์กรเผยแพร่ในระบบเปิด (Open Access) ย่อมทำให้ประชาคมอาเซียนรู้จักประเทศไทยและองค์กรต้นสังกัดของห้องสมุดได้เป็นอย่างดี การพัฒนาฐานข้อมูลผลงานวิจัย ผลงานวิชาการที่มีการลงรายการสองภาษาเป็นอย่างน้อย จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการรับมือกับประชาคมอาเซียน และเนื่องจากกระแสพฤติกรรมของผู้ใช้เปลี่ยนไปผู้คนเริ่มไม่เชื่อสื่อที่เห็นแต่เชื่อสิ่งที่ส่งคมออนไลน์พูดกันมากกว่า การสร้างกลุ่มหรือเครือข่ายบนโลกออนไลน์ทำง่ายขึ้น การสื่อสารมีต้นทุนต่ำ ทำให้ผู้ให้บริการสามารถสร้างช่องทางเข้าถึงดิจิทัลคอนเทนต์ได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ของห้องสมุด อาจจะต้องคำนึงถึงประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ประเด็นเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาจจะต้องทราบเทคนิคการตรวจสอบเพื่อนำมาใช้งาน และการเผยแพร่ โดยเฉพาะการเผยแพร่ดิจิทัลคอนเทนต์ควรกำหนดสัญญาอนุญาตให้เหมาะสม ชัดเจน เช่น การเลือกใช้ทั้ง Copyright หรือ Creative Commons หรือ Public Domain

- ประเด็นเรื่องการอนุรักษ์ ภายใต้กรอบการเข้าถึงอย่างเหมาะสม การเปิดเผย เผยแพร่ข้อมูลบางอย่างโดยละเอียดถึงระดับสถานที่หรือวิธีการจัดเก็บอาจจะสร้างความเสี่ยงต่อทรัพย์สินดังกล่าวได้ง่าย ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของทรัพย์สินด้วย ขณะเดียวกันก็ทำการเผยแพร่เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

- ประเด็นเรื่องช่องว่างของความแตกต่างของแต่ละประเทศ ซึ่งยังผลให้มีความแตกต่างทั้งด้านภูมิประเทศ วัฒนธรรม องค์กรความรู้ และระดับความรู้ของประชากรในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งช่องว่างของความแตกต่าง

เหล่านี้ สามารถแก้ไขได้ด้วยการเพิ่มช่องทางแห่งการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเข้าช่วย เช่น การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ของสาระความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ หรือพัฒนาเป็น e-book ที่สามารถเปิดแบบออฟไลน์ในอุปกรณ์พกพาได้ ในกรณีภูมิประเทศที่เป็นเกาะและอินเทอร์เน็ตไม่สามารถเข้าถึงได้

- การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network (AUN) ประกอบด้วย มหาวิทยาลัย 26 แห่งจาก 10 ประเทศ

นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาสมรรถนะของบรรณารักษ์สู่ประชาคมอาเซียน โดยบรรณารักษ์ควรสามารถทำงานข้ามวัฒนธรรม มีความสามารถในการปรับพฤติกรรมเพื่อตอบสนองในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีความสามารถในการสื่อสาร มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอื่น เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ มีความเคารพผู้อื่น เปิดกว้างรับวัฒนธรรมอื่นๆ มีความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น

การจัดทำแผนระยะสั้น การจัดกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด ดังที่กล่าวมาข้างต้น หรือการจัดทำแผนระยะยาว เช่น ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด นั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างให้ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งการอ่าน มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสูง อันจะส่งผลต่อการเข้าสู่ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

*****

บรรณานุกรม

ธัญชนก อากรปรุ. **ผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อวิชาชีพบรรณารักษ์.**

สืบค้นวันที่ 14 ธ.ค. 2558 จาก <http://www.slideshare.net/ppreaww/121120-15419635>

บุญเลิศ อรุณไพบูล. (30 เมษายน 2556). **ห้องสมุดเตรียมพร้อมรับมืออาเซียนด้วย ICT.** สืบค้นวันที่ 14 ธ.ค. 2558

จาก <http://www.thailibrary.in.th/2013/04/30/asean-ict-library/>

ห้องสมุดยุคใหม่กับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. สืบค้นวันที่ 14 ธ.ค. 2558

จาก <http://www.slideshare.net/projectlib/part-1-socail-media-for-library-in-aec?related=1>

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๔๘

ที่ ..... วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ..... เสนอบทความร้อยเรื่อง...เมืองไทย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ตามที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการด้านข้อมูลรายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย ซึ่งมีหน้าที่ จัดทำข้อมูลสำหรับรายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย ของสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา บัดนี้ ได้เรียบเรียงข้อมูล เรื่อง “ห้องสมุดกับการก้าวสู่ AEC” เพื่อออกอากาศเผยแพร่เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวธนพร อินพุ่ม)

บรรณารักษ์ชำนาญการ

(นางศิริพร โหตรภวานนท์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ